

Lokale forskrifter

Opplæringsloven med forskrifter viser flere steder til at det skal fastsettes lokale forskrifter. Her er en kort oversikt over hvor det er krav om lokale forskrifter, hva en lokal forskrift er, og hva dere må huske på når dere utformer disse.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 25.06.2021

Hva er en lokal forskrift?

En forskrift er definert i forvaltningsloven § 2 (bokstav c, jf. bokstav a) som der offentlige myndigheter bestemmer rettigheter og plikter for et ubestemt antall eller krets med private personer eller virksomheter.

Lokale forskrifter gjelder innenfor et bestemt område, for eksempel for elever ved en bestemt skole eller i en kommune eller et fylke. Disse gis som regel av kommunestyret eller fylkestinget. Det er lovhjemmelen for forskriften som avgjør hva det kan fastsettes forskrifter om, og hvem som har myndighet til å fastsette dem. Det kan ikke gis lokale forskrifter som strider mot regler fastsatt i lover eller sentrale forskrifter.

Hvor er det krav om lokale forskrifter?

Krav i opplæringsloven om at lokale myndigheter fastsetter lokale forskrifter

Tema	Hvem	Hjemmel	Krav om kunngjøring på Lovdata
Skole- og feriedager (skoleruta)	Kommuner Fylkeskommuner	loven § 2-2 og § 3-2	Nei
Hovedmålform ved den enkelte grunnskole	Kommuner	loven § 2-5	Ja
Likelydende forskrift om hvilket område i kommuner som sogner til skoler i andre kommuner	Kommuner	loven § 8-1 andre ledd	Ja
Ordensreglement	Kommuner Fylkeskommuner	loven § 9 A-10	Nei
Vedtekter for SFO	Kommuner	loven § 13-7 (3)	Ja
Omdisponert fag- og timefordeling	Kommuner	forskriften § 1-1, jf. loven § 2-3	Nei
	Fylkeskommuner	forskriften § 1-3, jf. loven § 3-4	Ja
Inntak og formidling	Fylkeskommuner	forskriften § 6-2 og § 6A-2, jf. loven § 3-1	Ja

Hvilke krav er det til å fastsette en lokal forskrift?

Forvaltningsloven stiller noen formelle krav til fastsettelse av en forskrift, som:

- Bruk betegnelsen forskrift.
- Husk å vise til i hvilket område forskriften gjelder for, og angi dato og hjemmel for vedtaket.
- Forskrifter skal på høring, slik at de som vil bli berørt får en mulighet til komme med sine synspunkter. Høringsfristen er vanligvis på 3 måneder. For nærmere krav til høring se forvaltningsloven § 37.
- Når høringsfristen er avsluttet og man har tatt stilling til innspillene, kan endelig forskrift vedtas av de som har denne myndigheten.
- Kunngjør forskriften i Norsk Lovtidend. Dette gjøres ved å sende forskriften til Lovtidendredaksjonen i Lovdata. Det er noen unntak fra kravet om kunngjøring. Disse følger enten av særlovgivning, eller av forvaltningsloven § 38.
- Når det gjøres endringer i en forskrift må det enten gis en endringsforskrift, eller en ny forskrift som

avløser den gjeldende.

Dere finner en mer omfattende oversikt om hvordan dere fastsetter lokale forskrifter i veiledning i forskriftsarbeid for kommuner som Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet har utgitt. Lovavdelingen har også utgitt en generell veiledning om lov- og forskriftsarbeid.

Hvordan bør forskriften ellers utformes?

Noen andre ting det kan være lurt å huske på når dere skal utforme en forskrift er:

- Bruk et så enkelt språk som mulig.
- Gi en tittel som helst både er informativ og så kort som mulig.
- Bestemmelsene bør komme i logisk rekkefølge.
- Del inn i paragrafer og ledd (en paragraf bør ikke ha for mange ledd).
- Vær konsekvent. Hvis en paragraf har en overskrift, bør alle paragrafene ha det. Hvis det brukes bokstaver eller nummer bør dette gjøres på samme måte igjennom forskriften.

Eksempel på utforming av en lokal forskrift:

Skoleruta, som fastsetter hvilke skole- og feriedager elevene skal ha hvert skoleår, skal være en forskrift. Forskriften må følge formkravene til forskrifter. Det betyr blant annet at forslaget til skolerute må sendes på høring.

Her følger et eksempel på hvordan en forskrift om skole- og feriedager kan utformes:

Forskrift 20. april 2020 om skole- og feriedager 2021-2022 i x kommune

Hjemmel: Fastsatt av kommunestyret i x kommune 20. april 2020 med hjemmel lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 2-2 (4)

§ 1 Formål og virkeområde

Forskriften gir informasjon om hvilke skole- og feriedager elevene har skoleåret 2021-2022. Elevene har rett og plikt til å møte på skolen på de fastsatte skoledagene.

Forskriften gjelder for elever ved alle grunnskoler i x kommune skoleåret 2021-2022. Grunnskoleopplæring for voksne etter opplæringsloven kap. 4A er ikke omfattet.

§ 2 Felles datoer

Det er fastsatt i opplæringsloven at opplæringen skal strekke seg over minst 38 skoleuger innenfor en ramme på 45 sammenhengende uker.

Datoer for oppstart og avslutning av skoleåret, samt høstferie, juleferie, vinterferie og påskeferie er felles for alle skoler.

§ 3 Lokale variasjoner

Elevene ved A skole har feriedag 16. mai 2022 i stedet for 27. mai 2022, se også oversikten i § 4.

På nærmere vilkår, og etter at samarbeidsorgan, elever og foreldre har fått adgang til å uttale seg, kan det gjøres justeringer av planleggingsdager for hver enkelt skole. Dette skal godkjennes av kommunestyret.

§ 4 Tabell for skoleruta

Tabell for skoleruta

16. august	Første skoledag
13. september	Valgdag (fri for elevene)
4. oktober til 8. oktober	Høstferie
17. november	Planleggingsdag/fri for elever
22. desember til 1. januar	Juleferie (første skoledag 3. januar)
21. februar til 25. februar	Vinterferie
11. april til 18. april	Påskeferie
17. mai	Grunnlovsdag
26. mai	Kristi Himmelfartsdag
27. mai	Fri for elever
6. juni	2. pinsedag
17.juni	Siste skoledag

§ 5 Iverksetting og opphør

Denne forskriften trer i kraft 1. august 2021 og opphører 31. juli 2022.

